

30. 1. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Opět k problematice podání přes datovou schránku a nutnosti použití zaručeného elektronického podpisu

Dne 17.2.2012 vydal Nejvyšší správní soud České republiky rozsudek pod č. j. 8 As 89/2011-31, kterým jednoznačně potvrdil, že podání učiněné prostřednictvím datové schránky ve smyslu zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“), má stejné právní účinky jako písemné podání podepsané a doručené do podatelny orgánu veřejné moci.

Na oficiálním informačním webu o datových schránkách Ministerstva vnitra České republiky se lze dočíst, že rozhodnutí má zásadní význam pro uživatele datových schránek, protože soud potvrdil, že fyzické a právnické osoby si nemusejí kvůli datovým schránkám kupovat navíc ještě zaručený elektronický podpis (dále jen „elektronický podpis“) ve smyslu zákona č. [227/2000](#) Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „zákon o elektronickém podpisu“). Přesto se ve své praxi stále setkávám s tím, že orgány veřejné moci vyžadují, aby bylo podání učiněné prostřednictvím datové schránky opatřeno elektronickým podpisem.

Posledním případem je výzva státního zástupce Vrchního státního zastupitelství, který na podání učiněné prostřednictvím datové schránky reagoval tím, že není učiněno dle ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), neboť není opatřeno elektronickým podpisem, resp. elektronický podpis není připojen. V této souvislosti státní zástupce poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 7 Tdo 409/2009, podle něhož *„datová zpráva je podepsána, pokud je opatřena elektronickým podpisem. Bylo-li určité podání učiněno sice v elektronické podobě, ale bez splnění uvedených podmínek, tj. podáno bez elektronického podpisu, nejsou s ním spojeny žádné účinky řádného podání, tj. ani případné zachování lhůty k podání opravného prostředku. Pokud zákon vyžaduje, aby podání (např. opravný prostředek) bylo učiněno v určité lhůtě, pak uvedený nedostatek elektronického podání lze napravit jen v této lhůtě.“* Není to přitom poprvé, co se státní zastupitelství nebo jiný orgán činný v trestním řízení na tento rozsudek v souvislosti s podáním učiněným prostřednictvím datové schránky odkazuje. Jak to tedy je?

Nejvyšší soud České republiky rozhodoval v daném případě o dovolání podaném elektronickou formou do elektronické podatelny Městského soudu v Brně, aniž by bylo toto podání opatřeno elektronickým podpisem. Následně bylo dovolání doručeno též v písemné formě na podatelnu téhož soudu, ovšem již po uplynutí dvouměsíční lhůty pro podání dovolání. Je tedy patrné, že neúspěšný dovolatel postupoval *per analogiam* dle ustanovení § 42 odst. 3 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský

soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky, telefaxem nebo v elektronické podobě je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. Tento postup však považoval Nejvyšší soud České republiky v rámci trestního řízení za nepřipustný. Co však je podstatné pro účely tohoto článku, Nejvyšší soud České republiky se v tomto případě nezabýval podáním učiněným prostřednictvím datové schránky, nýbrž podáním učiněným v elektronické podobě do elektronické podatelny soudu (nikoliv tedy do datové schránky) bez připojení elektronického podpisu. Poukaz na tento rozsudek ze strany orgánů činných v trestním řízení v souvislosti s podáním učiněným prostřednictvím datové schránky je proto zcela nepřiléhavý. Snad je trochu nešťastné použití slovního spojení „datová zpráva“ v odůvodnění rozsudku, které může navozovat mylný dojem či přesvědčení, že v daném případě se jednalo o datovou zprávu ve smyslu zákona o elektronických úkonech.

V rámci trestního řízení lze dle ustanovení § 59 odst. 1 trestního řádu učinit podání písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů, telegraficky, telefaxem nebo dálnopisem. Možnost učinit podání v rámci trestního řízení v *elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů* souvisí s přijetím zákona o elektronickém podpisu, který přímo ustanovením § 25 změnil ustanovení § 59 odst. 1 trestního řádu. Bohužel, obdobnou novelizací neprošlo toto ustanovení trestního řádu (a řada dalších procesních předpisů) i v souvislosti s přijetím zákona o elektronických úkonech, a trestní řád tedy přímo neupravuje možnost učinit v rámci trestního řízení podání prostřednictvím datové schránky, což způsobilo řadu právních komplikací uživatelům datových schránek a rozšíření „mýtu“ o nutnosti podepisovat podání učiněné prostřednictvím datové schránky elektronickým podpisem i v řadách státních zástupců a příslušníků policie.

Ačkoliv Nejvyšší správní soud České republiky v daném případě posuzoval *de facto* vztah zákona o elektronických úkonech a zákona č. [150/2002](#) Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, jeho výše uvedený závěr lze vztáhnout též pro podání učiněné datovou schránkou v rámci trestního řízení a dalším procesním předpisům. Zákon o elektronických úkonech je ve vztahu k trestnímu řádu a k dalším procesním předpisům zvláštním právním předpisem. A v takovém případě je na místě aplikovat právní princip *lex specialis derogat legi generali*. Podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o elektronických podpisech pak platí, že úkon učiněný oprávněnou nebo pověřenou osobou prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob. Dle Nejvyššího správního soudu České republiky to tedy znamená, že u podání učiněných prostřednictvím datové schránky nastává přímo ze zákona fikce písemného a podepsaného úkonu.

Lze tedy shrnout, že výše popsané nedovoluje přijmout jiný závěr, než že **právnícké a fyzické osoby mohou činit podání i vůči orgánům činným v trestním řízení jako orgánům veřejné moci prostřednictvím datové schránky, aniž by musely opatřit takové podání elektronickým podpisem**, a orgány činné v trestním řízení by je i sebe měly přestat zatěžovat zbytečnou administrativou ve formě výzev či vyrozumění k doplnění podání jinou formou, či dokonce podání učiněná prostřednictvím datové schránky bez elektronického podpisu odmítat.

Mgr. Katarína Kožiaková Oboňová,
advokátka

autorka působí v advokátní kanceláři MSB Legal, v.o.s.

[MSB Legal, v.o.s.](#)

Bucharova 1314/8
158 00 Praha 13

Tel.: +420 251 566 005

Fax: +420 251 566 006

e-mail: praha@msblegal.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo |
www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)